

Pinkster; Op Reis met die Gees

Prof Chris de Wet

Wat betekenen Pinkster?

Die Oorsprong en Betekenis van Pinkster

Hebreeuse Oorsprong: *Shavuot*

Die "Fees van die Weke" of "Fees van die Sabbatte." Later ook bekend as Atseret, die fees van "weerhouding" van werk.

Griekse Term: *Pentêkostê*

Afkomstig van die Griekse woord vir "vyftigste." Dit verwys na die vyftig dae ná Pasga, wanneer Israel die eerste vrugte van die oes aan God bring. 'n Dank- en oesfees.

Die Verbintenis met Sinai

Word later ook die fees van die gee van die Torah by Sinai: die dag waarop God sy Woord gee en 'n slawevolk begin vorm tot 'n verbondsvolk. Die verband tussen die gee van die Wet en die uitstorting van die Heilige Gees is fundamenteel.

Eksodus 19:1–4

1 In die derde maand ná die Israeliete se uittog uit Egipteland, op dieselfde dag, het hulle in die Sinaiwoestyn aangekom.

2 Hulle het van Refidim af weggetrek, in die Sinaiwoestyn aangekom, en in die woestyn kamp opgeslaan. Israel het daar, reg voor die berg, kamp opgeslaan.

3 Moses het opgeklim na God, en die Here het van die berg af na hom geroep en gesê: "So moet jy vir die huis van Jakob sê, sodat jy die Israeliete kan inlig, 4 'Julle het self gesien wat Ek aan die Egiptenare gedoen het, en hoe Ek julle op arendsvlerke gedra en julle na My gebring het.

Eksodus 19:5–8

5 As julle dan nou getrou luister na my stem en my verbond nakom, dan sal julle onder al die volke my persoonlike eiendom wees, al behoort die hele aarde aan My. 6 Vir My sal julle 'n koninkryk van priesters en 'n heilige nasie wees.' Dit is die woorde wat jy aan die Israeliete moet oordra."

7 Moses het gegaan, die oudstes van die volk ontbied, en aan hulle al hierdie woorde wat die Here hom beveel het, voorgehou.

8 Die hele volk het eenparig geantwoord; hulle het gesê: "Alles wat die Here gesê het, sal ons doen." Moses het die volk se antwoord na die Here teruggeneem.

Eksodus 19:9–11

9 Die Here het vir Moses gesê: "Kyk, Ek gaan na jou kom in 'n digte wolk, sodat die volk kan hoor wanneer Ek met jou praat en hulle jou dan ook altyd kan vertrou." Daarop het Moses die antwoord van die volk aan die Here oorgedra.

10 Die Here het vir Moses gesê: "Gaan na die volk en heilig hulle vandag en môre. Laat hulle hulle klere was.

11 Hulle moet gereed wees op die derde dag, want op die derde dag sal die Here, voor die oë van die hele volk, op die berg Sinai neerdaal."

Eksodus 19:16–19

16 Op die derde dag, toe dit oggend word, was daar donderslae en weerlig en 'n swaar wolk oor die berg, en ook die baie harde geluid van 'n ramshoring. Die hele volk in die kamp het gebewe.

17 Moses het die volk uit die kamp uitgelei om God te ontmoet. Hulle het by die voet van die berg gaan staan.

18 Die hele berg Sinai het in rook gestaan, omdat die Here in vuur daarop neergedaal het. Die rook het opgestyg soos rook uit 'n oond. Die hele berg het hewig geskud,

19 en die geluid van die ramshoring het algaande baie harder geword. Moses het gepraat, en God het hom met 'n donderslag geantwoord.

Eksodus 19:20–23

20 Toe die Here op die berg Sinai neergedaal het, op die kruin van die berg, het die Here vir Moses na die kruin van die berg geroep, en Moses het opgeklim.

21 Die Here het vir Moses gesê: "Gaan af en waarsku die volk, anders breek hulle deur die grens na die Here om te kyk, en kom daar baie van hulle om.

22 Ook die priesters wat gewoonlik die Here nader, moet hulleself heilig, anders slaan die Here hulle uitmekaar."

23 Moses het vir die Here gesê: "Die volk kan nie die berg Sinai uitklim nie, omdat U self ons gewaarsku het, 'Baken die berg af en verklaar dit heilig.'"

Sinai as...

1

Plek

Die berg as 'n werklike ruimte van ontmoeting, grens en heiligheid.

2

Idee en Waarde

Sinai as bron van betekenis, rigting en goddelike waarde vir die volk.

3

Identiteit

Sinai vorm wie hulle is: 'n volk wat aan die Here behoort.

Sinai as Plek

Sinai is 'n **werklike berg in die geskiedenis**: 'n kamp, 'n datum, rook, donder, 'n volk onderaan die berg en God bo-op wat praat (*Eks 19:3–6, 16–19*). Maar die Bybel sê nooit presies wáár dié berg is nie — Sinai word ook 'n "**nie-plek**": 'n simbool van waar God afdaal en sy volk ontmoet.

Middelpunt van die Pentateug

Voor Sinai: die uittog. Ná Sinai: die vorming van die volkslewe. Sinai staan in die hart van die verhaal.

Jou eie Sinai

Deur Sinai só in die geskiedenis te plaas, word dit ook deel van **jou** storie. God ontmoet mense op spesifieke tye en plekke — en Hy doen dit **steeds**.

Sinai as Idee en Waarde

Sinai is nie net 'n berg op 'n kaart nie; dit is 'n **waarde**, 'n **idee** — die plek wat God se **teenwoordigheid** sigbaar maak. Hier word die berg self 'n teken dat die Heilige naby kom en sy volk ontmoet.

Sinai as simbool van God se teenwoordigheid

Die berg wys na meer as landskap en hoogte. Dit is 'n heilige teken: God kom af, spreek, verskyn en maak sy verbond bekend. Sinai verteenwoordig dus God wat nie ver bly nie, maar **onder sy volk woon**.

Sinai as die eerste plek van ontmoeting

Die berg van God funksioneer hier amper soos 'n **tabernakel** of **tempel** — 'n ruimte waar God en mense mekaar ontmoet. Sinai is die eerste **"plek van ontmoeting"**, lank voor die tabernakel in die woestyn of die tempel in Jerusalem.

Sinai as skepping van orde

Dit is in hierdie teenwoordigheid waar **God orde uit chaos skep**. Israel kom as 'n ontredder, pas bevryde slawemag na Sinai — 'n volk sonder vaste vorm, rigting of identiteit. Maar by die berg gee God aan hulle struktuur, wet, roeping en 'n nuwe lewensorde.

By Sinai word 'n patroon gevestig: God vorm 'n volk rondom sy teenwoordigheid. Wat later in die tabernakel en tempel verdiep word, begin reeds hier — op die berg waar hemel en aarde mekaar raak.

Sinai as Identiteit: Van Slaaf na *Segullāh*

In Eksodus 19:5 sê God: "**As julle My nou gehoorsaam en my verbond onderhou, sal julle uit al die volke my eiendomsvolk wees.**" Die Hebreeus hier is *segullāh* — 'n koning se persoonlike eiendom, sy privaat skat.

1

Slaaf van Farao

Gedefinieer deur slawerny, onderdrukking en die sisteem van Egipte

2

Segullāh van JHWH

God verander nie net hul omstandighede nie — Hy verander hul **naam** en selfverstaan

3

Pinkster-belofte

Die Gees hernoem mense wat hulleself as slawe ken — as God se eie *segullāh*, geleer om te leef vir Hom wat hulle besit